

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

**Střední průmyslová škola chemická akademika Heyrovského
Ostrava-Zábřeh, Středoškolská 1**

Středoškolská 1, 700 30 Ostrava-Zábřeh

Identifikátor školy: 600 017 753

Zřizovatel: MŠMT, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1-Malá Strana

Odbor školství Magistrátu města Ostravy, Matiční 20, 729 00 Moravská Ostrava

Termín konání orientační inspekce: 13.-16. březen 2001

Čj.	146 303/01-11108
Signatura	on6fu258

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední průmyslová škola chemická akademika Heyrovského v Ostravě-Zábřehu (dále jen SPŠCH) je samostatným právním subjektem s příspěvkovou formou hospodaření. Stěžejním vzdělávacím programem je studijní obor 28-44-M/001 Aplikovaná chemie s možností variability obsahu vzdělání podle zájmů žáků a požadavků na trhu práce od třetího ročníku studia výběrem zaměření na analytickou chemii, chemickou technologii, farmaceutické substance, ochranu životního prostředí, výpočetní techniku v chemii a podnikový management. Výuka studijních oborů 28-44-M/008 Technická chemie a 31-43-M/001 Oděvnictví denního a dálkového čtyřletého studia v tomto školním roce na škole končí.

Součástí školy je školní jídelna, která zajišťuje stravování a rozvoz stravy deseti školským subjektům.

Hospodářská činnost je vymezena v příloze k dodatku zřizovací listiny s č.j. 35 148/99-21, vystavené MŠMT dne 14. prosince 2000. Škola organizuje semináře, školení a poskytuje databázový informační program Bakaláři pro vedení školní agendy.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a literatura

Byly navštíveny hodiny ve všech čtyřech ročnících střední odborné školy. Učební osnovy učitelé rozpracovali do rámcových tematických plánů, poměr výuky literatury, mluvnice a slohu odpovídá stanovené hodinové dotaci. Rovněž je zohledněna příprava a realizace předepsaných písemných prací. Porovnáním učebních plánů, rozvrhu vyučovacích hodin, učebních osnov a tematických plánů se zápisy v třídních knihách bylo zjištěno, že probírané učivo je v souladu se schválenými učebními dokumenty. Výukové cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd. Učitelé byli na výuku velmi dobře připraveni.

Hospitace proběhly u tří vyučujících způsobilých pro vyučování českého jazyka a literatury ve středních školách ve smyslu vyhlášky MŠMT č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců. Ke své profesi přistupují velmi zodpovědně. Při své pedagogické práci uplatňují vynikající odborné znalosti a zkušenosti z dlouholeté pedagogické praxe. Výuka probíhala v podnětném a estetickém prostředí prostorných kmenových tříd a v odborné učebně českého jazyka vybavené videem, televizí a audiotechnikou. Žáci ve výuce používají požadované učebnice. Učitelům jsou vyhrazena pracovní místa v tematicky zaměřeném kabinetu.

Školní knihovna s čtrnácti tisíci svazky odborné literatury a beletrie slouží učitelům i žákům. K dispozici je odpovídající množství odborných časopisů i periodického tisku. Nákup pomůcek a didaktické techniky je koordinován v předmětové komisi, vybavenost školy je systematicky a promyšleně zlepšována v rámci daných finančních možností. Vedení školy iniciativu učitelů českého jazyka podporuje.

Struktura sledovaných vyučovacích jednotek odpovídala stanoveným výukovým cílům a věku žáků. Výuka probíhala věcně a odborně správně v přiměřeném tempu, množství předávaných informací odpovídalo učebním osnovám a typu školy.

Po organizační stránce byli vyučující velmi tvořiví a metodicky zdatní. Jejich pokyny byly jasné a srozumitelné. Z průběhu hodin byla zřejmá soustavnost pedagogického působení. Žáci byli ukázněni, respektovali známá pravidla jednání. Chovali se zcela přirozeně.

Učitelé využívali k motivaci převážně frontálního opakování, při výkladu nového učiva používali didaktickou techniku a vhodné učební pomůcky. Rozsah práce s využitím zápisů na tabuli byl přiměřený. Poznámky do sešitů byly žákům většinou diktovány. Učitelé v souladu s psychohygienickými požadavky na výuku promyšleně střídali učební činnosti. Časový prostor byl efektivně využit.

Ověřování znalostí probíhalo ústním zkoušením, klasifikace žáků byla objektivní. Otázky byly kladeny promyšleně se zaměřením nejen na pamětné zvládnutí učiva, ale i na pochopení hlubších vztahů a širších souvislostí s využitím zpětné vazby. Při hodnocení žáků učitelé využívali pozitivních prvků povzbuzování a oceňovali zlepšení. Žáci prokazovali velmi dobrou úroveň získaných vědomostí.

Zájem žáků učitelé rozvíjeli průběžnou motivací. Často využívali pochvaly a kladného hodnocení žákovských prací, zejména písemně zpracovaných referátů k zadanému tématu. Motivačně působilo i vhodné uplatnění mezipředmětových vztahů.

Nežádoucí projevy žáků nebyly během hospitací pozorovány, všichni vyučující dokázali navodit klidnou pracovní atmosféru, jednali s žáky volně, rozvíjeli přirozeně jejich komunikativní dovednosti.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných hodinách českého jazyka je hodnocena jako vynikající.

Občanská nauka

Během inspekční činnosti bylo hospitováno ve čtyřech hodinách předmětu u dvou vyučujících. Týdenní hodinová dotace je v souladu s počtem vyučovacích jednotek předmětu v učebním plánu. Výuka občanské nauky je realizována podle učebních osnov schválených MŠMT dne 21. 7. 1998 pod čj. 23 212/98-23/230 s platností od 1. 9. 1998 počínaje

1. ročníkem. Vyučující upravili učivo podle Katalogu požadavků ke společné části maturitní zkoušky v r. 2004. Kontinuita výuky mezi jednotlivými ročníky je zajištěna, stanovené výukové cíle odpovídají standardu středoškolského vzdělávání.

Hodiny byly vedeny vyučujícími odborně a pedagogicky způsobilými dle platných právních předpisů.

Učebny vyhovují psychohygienickým požadavkům, dle subjektivního hlediska byly esteticky upraveny. Didaktická technika ve sledovaných hodinách výuky nebyla využita. Žáci používají učebnici Společenské vědy v kostce.

Vyučující byli pedagogicky tvořiví a organizačně schopni vést kvalitní výuku, jejich pokyny byly srozumitelné a požadavky přiměřené věku žáků. Během vyučovacího procesu sledovali v úvodní části stanovený didaktický cíl.

Vyučování kromě úvodního opakování učiva spojeného s hodnocením probíhalo převážně frontální metodou s využitím monologu při výkladu. Žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat učivo, jejich aktivita byla adekvátní motivaci ze strany vyučujících.

Učivo bylo interpretováno věcně správně, uváděné příklady byly funkční. Verbální projevy žáků byly sledovány a podle potřeby opravovány. Hodnocení znalostí mělo pozitivní charakter, analýza chyb byla prováděna bezprostředně po ukončení každého ústního projevu. Z hlavních didaktických zásad byly respektovány zásady přiměřenosti, návaznosti, soustavnosti a trvalosti.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována prostřednictvím dohodnutých pravidel jednání, která byla respektována a akceptována stejně jako osobnost žáka. Komunikace žáků byla na dobré úrovni, náměty a myšlenky obsažené v žákovských odpovědích byly smysluplně rozvíjeny. Při výkladu nového učiva vyučující ověřovali pochopení dané problematiky kladením doplňujících otázek. Komunikace vyučujících, pohotovost a

kvalita vyjadřování byla ve všech navštívených hodinách velmi dobrá, učitelé prokázali citlivý přístup k žákům. Kázeňské problémy v době hospitační činnosti nebyly zaznamenány. Kvalitní práce učitelů a vysoká úroveň jejich odborných znalostí ovlivnila pozitivně vztah žáků k výuce občanské nauky. Žáci volně a bez zábrán vyjadřovali svůj názor.

Výuka sledovaných hodin občanské nauky je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Cizí jazyky

Hospitace proběhly ve čtyřech vyučovacích hodinách angličtiny a čtyřech hodinách němčiny v prvním až čtvrtém ročníku u pěti vyučujících.

Učitelé postupují podle tematických plánů zpracovaných na základě platných učebních plánů a osnov a vymezujících širší tematické celky s časovou dotací odpovídající jejich obsahu a rozsahu. Výběrem témat a učebnic je zajištěna návaznost a vyloučeno nežádoucí opakování učiva. Součástí všech tematických plánů jsou explicitně formulované výchovně vzdělávací cíle tvořící organický celek s plánovanou látkou. Ta vykazovala bezvýjimečnou shodu s aktuálně probíraným učivem. Evidentně svědomitá dlouhodobá i bezprostřední příprava pedagogů se pozitivně projevila ve sledované výuce. V nabídce nepovinných předmětů je francouzština, španělština, angličtina (pro němčináře) a němčina (pro angličtináře).

Všech šest vyučujících cizích jazyků svou kvalifikací vyhovuje ustanovením vyhlášky č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, nebo Mimořádného opatření MŠMT č. j. 19 258/99-26, ze dne 18. května 1999, platného do 30. června 2001. V posledních letech absolvovala jedna učitelka dvouměsíční studijní pobyt v Německu, organizovaný Goethe Institutem, šestitýdenní kurz na FF UP v Olomouci, učitelky němčiny byly proškoleny také v pravidlech nového německého pravopisu, zúčastnily se metodických kurzů a seminářů, např. s rakouskými lektory v jazykové škole; učitelky angličtiny rovněž absolvovaly vzdělávací akce, zejména k metodice, spolupracují s Britskou radou, jedna z nich se aktivně zúčastnila celostátní konference v Kroměříži.

Většina výuky cizích jazyků se realizuje ve třech jazykových učebnách se starším, částečně renovovaných nábytkem, rozestavěným po obvodu místnosti, uprostřed s kobercem, některé z nich s květinovou výzdobou. Jazykové učebny jsou vybaveny televizorem, videem, magnetofonem, případně zpětným projektozem. Na stěnách jsou mapy cizích zemí, jejichž jazykům se vyučuje, gramatické přehledy, mimořádně rozmanitý obrazový a textový materiál k různým oblastem slovní zásoby a k reáliím, vystaveny jsou i žákovské projekty, v učebnách jsou uloženy také písemné práce v samostatných sešitech. Žáci si vedou vlastní sešity pro hlavní konverzační témata, kam kromě zapisování nalepují různé texty a obrázky. Vyučující cizích jazyků jsou soustředěny ve třech kabinetech, takže mohou dobře spolupracovat. K dispozici mají počítač, CD programy, velké množství videokazet a audiokazet. Ve výuce cizích jazyků se využívají moderní zahraniční učebnice s pracovními sešity pro žáky, uplatňující cyklickou, hlavně konverzační přípravu, splňující cíle učebních osnov na postupně se zvyšující úrovni. Žáci současně používají i slovníky a nové české učebnice, zejména k prohloubení a procvičení mluvnického učiva. Škola si vytvořila vlastní skripta pro konverzaci, odebírá cizojazyčné časopisy Friendship, Bridge, Freundschaft, Deutschland; jak učitelům, tak žákům slouží celá řada dalších příruček a publikací pro angličtinu a němčinu, včetně denního tisku, některé také ze soukromých zdrojů vyučujících. Výuka cizích jazyků je ve velké většině zařazena do ranních a dopoledních hodin, v rozvrhu je rozložena tak, že se neučí více než jedna hodina v jednom dni a jedné skupině.

Struktura všech sledovaných hodin byla předem naplánována, o čemž svědčí skutečnost, že pro

každou z jejich částí byly připraveny potřebné materiály, pomůcky, didaktická technika. V úvodní části hospitovaných hodin se pedagogové obraceli k celé skupině s otázkami a náměty navazujícími na již probrané učivo. Jeho opakováním a rozvíjením postupně vytvářeli výchozí podmínky pro prezentaci nové látky. Společně s žáky probírali nejprve slovní zásobu, frazeologii a základní mluvnické jevy, poté zpravidla následovala magnetofonová nahrávka textu, který žáci současně sledovali v učebnici, a vysvětlující komentář učitele, který pak kontrolními otázkami ověřoval jeho správné pochopení. Vedle učebnic, často dvojího druhu, měli žáci k dispozici kopírované texty a další doplňkové materiály, které jim učitelé rozdali spolu se zadáním pro individuální nebo skupinovou práci. Dominantní metodou ve všech sledovaných hodinách byl dialog mezi učiteli a žáky nebo rozhovor ve dvojicích, který žáci vedli před celou skupinou u tabule, případně v lavicích s občasnými usměrňujícími vstupy pedagoga. Možnosti pro vlastní projev a uplatnění, které byly ve všech třídách srovnatelné, využívali žáci rozdílně, nejvíce v prvním ročníku. K žákům s poruchami učení přistupovali pedagogové tak, aby byl jejich handicap minimalizován (zvláštní úkoly i podmínky k jejich splnění, tolerance při hodnocení).

Společným rysem použitých vstupních motivačních metod bylo navození klidné, nestresující atmosféry tím, že učitelé formou jednoduchého dialogu poukazovali na skutečnosti známé žákům z předchozí hodiny, z domácí přípravy, každodenní zkušenosti, případně aktualizovali odkazem na některé právě probíhající děje a události (počasí, epidemie, nemoci zvířat, známé osobnosti apod.). Průběh každé vyučovací jednotky byl zpestřen řešením nějakého zajímavého úkolu (testu, křížovky, skládačky), který pro žáky připravili sami vyučující, hudební nahrávkou, písničkami. Procvičování vědomostí a dovedností bylo většinou organickou součástí výuky; tzv. „klasická“ forma zkoušení u tabule byla zaznamenána jen v malé míře. Hodnocení a klasifikace byly prováděny spravedlivě, vzhledem k přítomnosti cizí osoby spíše mírněji, vždy s pedagogickým taktem, pozitivně motivujícím způsobem. To se týká hlavně korekce chyb, která byla provázena radou, jak se jim příště vyhnout, a povzbuzením. V jedné hospitované vyučovací jednotce byl zadán celohodinový test, který byl klasifikován dvěma známkami chvalitebnými, osmi dobrými a dvěma nedostatečnými.

V celé hospitované výuce byli žáci ukázněni a pozorní, přiměřeně a vesměs správně reagovali na všechny podněty učitelů, jejich vlastní aktivita měla v jednotlivých skupinách rozdílnou úroveň - zejména mladší žáci se sami hlásili, starší byli v projevu spíše zdrženlivější. Základní pokyny byly sdělovány cizojazyčně, přičemž některé vyučovací hodiny, dokonce ve třídách prvního ročníku, byly vedeny výhradně v cizím jazyce, aniž by to žákům činilo sebemenší potíže. Mluvnice byla vysvětlována v mateřském jazyce, který byl použit i jako základní komunikační prostředek při vedení hodiny v jedné ze slabších skupin vyšších ročníků. Svým přístupem a celkovým projevem vytvářeli učitelé příznivou pracovní atmosféru bez napětí nebo nežádoucích bariér.

Komunikační dovednosti žáků jsou dále rozvíjeny každoročním pořádáním jazykových soutěží v rámci školy. Loni se uskutečnil pětidenní poznávací zájezd do Velké Británie, každým rokem se pořádá zájezd „Předvánoční Vídeň“, v létě pak čtyřdenní exkurze do Německa nebo Rakouska. Letos plánovaný výjezd do Švýcarska se neuskutečnil kvůli nepříznivé finanční situaci rodin žáků.

Výuka cizích jazyků vykazala výraznou převahu pozitiv, zejména na straně pedagogů, její kvalita je souhrnně hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Výuka matematiky probíhala podle schválených učebních dokumentů. Učební osnovy jsou učiteli rozpracovány do rámcových tematických plánů schválených vedením školy. Porovnáním

učebních plánů, rozvrhu vyučovacích hodin a zápisů v třídních knihách bylo zjištěno, že týdenní hodinové dotace odpovídají schváleným učebním plánům (čtyři hodiny týdně v prvním ročníku, tři hodiny týdně ve zbývajících třech ročnících). Řazení učiva a časová dotace jednotlivých tematických celků zohledňovaly mezipředmětové vztahy a odpovídaly profilu absolventa školy. Při plánování výuky nedochází k obsahové duplicitě, kontinuita mezi jednotlivými ročníky je zajištěna. Příprava učitelů na výuku byla velmi dobrá a promyšlená.

Bylo hospitováno u všech šesti vyučujících matematiky, kteří splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti. Výuka probíhala v prostorných třídách, které podle subjektivního posouzení odpovídají psychohygienickým zásadám. Učebny jsou vybaveny obvyklým školním nábytkem, kromě běžné výzdoby jsou ve třídách umístěny i materiály související s odborností studijních oborů. Kabinet matematiky je vybaven dostatečným množstvím učebních pomůcek. Ve třídách jsou trvale umístěny zpětné projektory. Učitelé pro svou přípravu využívají výpočetní techniku, kterou je škola nadstandardně vybavena. Žáci k výuce používají především ucelenou řadu učebnic matematiky pro střední odborné školy a studijní obory středních odborných učilišť vydanou nakladatelstvím Prométheus a další studijní materiály. Sbírkky úloh si žáci mohou zapůjčit ve školní knihovně. V minulém školním roce se žáci školy úspěšně zúčastnili celostátní kola matematické soutěže středních průmyslových škol a studijních oborů středních odborných učilišť.

Struktura sledovaných vyučovacích hodin odpovídala výukovým cílům a věku žáků. Organizační pokyny byly jasné a srozumitelné, žáci se chovali přirozeně. Množství předávaných informací bylo přiměřené a odpovídalo učebním osnovám. Vyučující využívali převážně metody frontálního opakování, výkladu nového učiva a řešení typových úloh, které byly v některých hodinách funkčně doplněny použitím didaktické techniky a prostorových modelů těles. Učitelé činnosti střídali, rozsah jejich práce včetně zápisů na tabuli byl přiměřený. Ověřování znalostí proběhlo v některých hodinách formou ústního zkoušení nebo písemně. Vyučovací čas byl využit efektivně, většina hodin postrádala prostor pro závěrečné shrnutí a zhodnocení dosažených výsledků.

V průběhu navštívených hodin učitelé motivovali žáky zejména pochvalou a pozitivním hodnocením. Otázky při zkoušení a opakování byly žákům kladeny promyšleně jak na pamětní zvládnutí učiva, tak na pochopení hlubších vztahů a souvislostí. Klasifikace byla objektivní a učitelé zdůvodněná. Vyučující žákům při řešení přiměřených úloh pomáhali.

Žáci respektovali dohodnutá pravidla jednání. Učitelé dovedli navodit klidnou pracovní atmosféru a s žáky přirozeně komunikovat. Závažné nežádoucí projevy žáků nebyly během hospitací pozorovány. Většina žáků měla k výuce matematiky pozitivní vztah.

Kvalita vzdělávání ve sledovaných hodinách matematiky je hodnocena jako velmi dobrá.

Člověk a prostředí

Prímým pozorováním byl tento odborně zaměřený maturitní předmět sledován ve třídách třetího a čtvrtého ročníku studia. Kontrolou platných učebních dokumentů a tematických plánů (modulů) bylo zjištěno, že časová dotace je v souladu se schváleným učebním plánem. Při plánování nedochází k obsahové duplicitě a mezi jednotlivými ročníky je zajištěna kontinuita výuky. Výchovně vzdělávací cíle odpovídají aktuálnímu složení tříd a standardu středoškolského vzdělávání.

Ve čtvrtém ročníku je realizován modulový způsob výuky zaměřený na aplikace znalostí z oblasti studia biosféry a praktickou existenci člověka v přírodě a ve společnosti s důrazem na získání znalostí pro odvození prospěšnosti nebo škodlivosti zásahů do přírody při jeho záměru v přírodě nejen přežít, ale udržet ji v žádoucím stavu.

Výuka je zajištěna odborně a pedagogicky způsobilou vyučující, která se na ni dlouhodobě svědomitě připravuje a vnáší do ní aktuální poznatky z praxe. Standardně vybavené kmenové učebny odpovídají psychohygienickým požadavkům. Didaktická technika nebyla při hospitacích použita.

Stavba vyučovacích hodin byla předem stanovena, odpovídala výukovým cílům, na které byla zaměřena motivace učebního procesu, který navazoval na předchozí vědomosti. Veškeré organizační pokyny byly jasné a srozumitelné, reakce žáků byly přiměřené. Náročnosti a specifickému zaměření probíraného učiva odpovídal i výběr, posloupnost a množství předaných informací. Výklad byl kombinován s aktivizací žáků formou dotazů. Z didaktického aspektu převažovaly metody slovní, monologové při vysvětlování učiva a dialogové při rozhovorech a následné diskusi. Velká pozornost byla věnována procvičování probrané látky a příkladům pro praktické využití. Byly vytvořeny podmínky pro aktivní učení.

Při frontálním opakování učiva s motivačním účinkem se vyučující zaměřovala na prověření pochopení souvislostí a vztahů mezi jednotlivými jevy. Na prověřování znalostí se podílela převážná většina žáků, kteří vystupovali jako uznávaní partneři. Hodnoceni byli slovně s častým využíváním pochval a ocenění.

Vyučování probíhalo podle pravidel, která byla akceptována žáky i vyučující. Osobnost žáka byla respektována. Dobrá úroveň komunikace umožňovala diskusi. Verbální a nonverbální úroveň projevu vyučující byla velmi dobrá. Žáci měli k výuce sledovaného předmětu pozitivní vztah.

Celkově je úroveň výuky předmětu člověk a příroda hodnocena jako velmi dobrá.

Skupina odborných maturitních předmětů (chemie, chemická technologie, analytická chemie)

Hospitace v uvedených předmětech proběhly v jedenácti třídách všech čtyř ročníků studia. Časová dotace odborných předmětů je v souladu s učebním plánem, obsah a návaznost učiva odpovídá schváleným učebním osnovám které jsou rozpracovány do rámcových tematických plánů schválených předmětovou komisí a vedením školy. Stanovené výukové cíle odpovídají standardu středoškolského vzdělávání.

Devět z deseti vyučujících, u kterých bylo hospitováno, splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., jedna začínající učitelka pouze podmínku odborné způsobilosti, nemá doplňkové pedagogické studium. Ve výuce však dosahuje velmi dobré pracovní výsledky. Personální podmínky výuky odborných předmětů jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výuka probíhala většinou v kmenových učebnách, vybavených kromě běžného školního nábytku zpětnými projektory, které byly ve výuce efektivně využívány. Estetická úroveň a podnětnost učebního prostředí je dobrá. Nedostatek odborných učebnic na knižním trhu řeší učitelé vydáváním vlastních učebnic, učebních textů a pracovních sešitů. Žáci využívají také odborné články z časopisů a mají přístup k informacím na internetu.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala stanoveným výukovým cílům. Výuka byla účelně řízena. Její tempo bylo odpovídající náročnosti probíraného učiva a typu hodiny. Využívání mezipředmětových vztahů, průběžná motivace, vhodné členění vyučovací hodiny a časté střídání použitých výukových metod přispívaly k aktivnímu učení. Nejúčinnější motivací byla aktualizace učiva, návaznost na zkušenosti žáků a příklady z praxe. Pro lepší názornost byly promítány obrázky z připravených fólií a využívány barevné křídly při zápisu na tabuli. Ověřování pochopení látky probíhalo většinou frontálně. Při zkoušení a opakování byly otázky zaměřeny převážně na pochopení vztahů a aplikaci učiva. Zpětná vazba byla okamžitě

využívána, v jedné hodině byla při výpočtu záměrně využita práce s chybou. Při hodnocení žáků byla oceňována snaha o zlepšení. Klasifikaci učitelé většinou zdůvodnili.

Jakost a účelnost expozice všech sledovaných učitelů měla nadprůměrnou úroveň. Převládala klidná pracovní atmosféra. Žáci přirozeně vyjadřovali své myšlenky a názory. Nežádoucí projevy nebyly pozorovány.

Kvalita vzdělávání v odborných předmětech je hodnocena jako velmi dobrá.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalita vzdělávání je hodnocena na základě přímého sledování jednotlivých jevů výuky v hospitovaných předmětech. Plánování a příprava výuky je souhrnně hodnocena jako velmi dobrá, personální, materiální a psychohygienické podmínky výuky jsou hodnoceny jako velmi dobré, účelnost a vhodnost organizace výuky, použité formy a metody práce jako vynikající, motivace, účinnost a způsob hodnocení žáků ve vyučovacím procesu jako vynikající a úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy jako velmi dobré.

Kvalita vzdělávání jev souhrnu hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepce školy (vyjadřuje cílovou podobu školy) je sestavena jako otevřený dokument, který může pružně reagovat na veškeré vnější i vnitřní podněty. Jsou stanoveny priority v základních oblastech - výuky, výchovného působení a řízení školy. Předpokládané změny image (vnějšího obrazu života školy) a klimatu školy (vytvořením stabilního sociálního ovzduší) jsou dlouhodobého rázu. Škola vytváří edukační prostředí, které je otevřené a které umožňuje spolupráci při výchovném působení s dalšími subjekty např. Klubem přátel školy, partnerskými podniky MCHZ a Unipetrol (vhodná pracoviště pro žákovské praxe), TU Ostrava, VŠCHT v Praze a Pardubicích (stáže žáků třetích ročníků). Zpracované koncepci odpovídá roční plán práce školy, který vychází z analýzy současného stavu. Na hodnotících schůzkách vedení školy se členy předmětových komisí podávají pedagogové k návrhu plánu své podněty a připomínky. Roční plán v počítačovém zpracování má podobu kalendářního pracovního diáře, který mohou učitelé dostat také v tištěné podobě. Ředitel na týdenních poradách vedení školy předkládá k projednání měsíční a týdenní plány činnosti školy. Týdenní plány jsou zaměstnancům školy k dispozici v počítačové síti a na vyčleněných nástěnkách.

Studijní obory jsou ve škole vyučovány v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, které bylo vydáno MŠMT pod č.j. 29 217/2000-21 s účinností od 1. ledna 2001. Výuka probíhá podle schválených učebních plánů. Provedené úpravy nepřevyšují povolený limit a jsou vždy projednány a schváleny příslušnou předmětovou komisí a vedením školy. Je posílena výuka matematiky, českého jazyka, biologie a výpočetní techniky. Volitelné předměty jsou dány zvolenou modifikací oboru. Nepovinné předměty, sportovní hry, druhý cizí jazyk a oděvní výtvarnictví vyplynuly ze zájmu žáků. V odpoledních hodinách je využíván internet.

Oblast plánování je hodnocena jako vynikající.

Organizování

Škola je řízena demokratickým způsobem vedení pracovníků, založeném na principu delegování práv, povinností a odpovědností. Kompetence je chápána v komplexu odpovědnosti a pravomoci, kterou systém řízení umožňuje realizovat ve shodě s kontrolní a hodnotící činností. Dokumentace výchovně vzdělávací činnosti školy je řádně vedena v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Škola provozuje informační systém INSYS, který je technicky zajištěn počítačovou sítí školy. Stěžejní informace jsou soustředěny na disku, který má dělení na funkční adresáře. V těchto adresářích najde žák aktuální informace, učební texty do předmětů, návody k laboratorním cvičením, vyučující pak veškeré osnovy a tematické plány, plány práce a vnitřní normy školy. Důležitou součástí informačního systému je databázový program Bakaláři, který umožňuje vedení školní dokumentace a evidenci veškerých potřebných dat o žácích a zaměstnancích školy. Program umožňuje různé způsoby třídění a uspořádání shromážděných informací a jejich tisk v předem zvolené podobě. Důvěrné informace o žácích a zaměstnancích ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, ve znění zákona č. 227/2000 Sb., jsou řádně zabezpečeny před zneužitím. K uloženým informacím mají zaměstnanci školy podle svých kompetencí přidělena odpovídající přístupová práva. Třídní učitel má např. k dispozici potřebnou dokumentaci. Mnohé důležité informace jsou převáděny do formátu HTML a lze jimi procházet v rámci školní internetové sítě jako www stránkami. Všichni žáci a zaměstnanci mohou bezprostředně využívat služeb internetu (pošta, zpracování podkladů a informací nadřízených orgánů, vyhodnocování nabídky firem, získávání propozic pro soutěže). Síť je využívána k operativnímu řízení (aktuálnímu svolání porady, předkládání návrhu různých pracovních dokumentů, příprav porad).

Organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Úsek pedagogického řízení, zastupovaný ředitelem, jeho zástupcem, předsedy komisí, třídními učiteli a pedagogickým sborem zodpovídá za projektování a realizaci koncepce školy, úroveň technického a didaktického vybavení školy, metodiky výuky a učení. Za ekonomicko právní řízení školy, rozpočet, investice, finance, vnitřní legislativu, dodržování práv učitelů a žáků a vnitřních norem školy zodpovídá kromě ředitele školy a jeho zástupce také ekonom. Na správním a administrativním řízení (administrativa, provozní systém a údržba) se podílí kromě vedení školy technický personál. Konečnou rozhodující pravomoc v otázkách personálního řízení, diagnostiky a hodnocení jednotlivých profesí si ponechává ředitel školy.

Na základě operativního plánování a zpracování nových informací a podnětů k projednávání činností školy probíhá pravidelně každý týden porada vedení za účasti ředitele, jeho zástupce, ekonoma, správce budovy, výchovného poradce, případně protidrogového preventisty, při rozšířeném vedení také předsedů předmětových komisí. V určených termínech se konají porady pedagogického sboru, které bývají klasifikační (pedagogická rada), provozní, operativní. Ze všech jednání jsou pořizovány zápisy.

Organizace teoretického i praktického vyučování žáků se řídí ustanovením uvedeným v § 14 vyhlášky č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů. Pro předávání potřebných informací rodičům žáků jsou organizovány pololetní rodičovské schůzky. Veřejnost navštěvuje školu při návštěvě Galerie u chemiků a při Dni otevřených dveří. S nábořem žáků souvisí účast na výstavách Učeň a středoškolák, organizace informačních dnů s programem, besedou, prohlídkou školy a organizováním laboratorních cvičení pro žáky základních škol. Další prezentace školy se odvíjí od účasti žáků a učitelů při sportovních soutěžích středních škol v rámci spolupráce s Asociací sportovních klubů středních škol a při nabídkách softwarového programu Bakaláři.

Výroční zpráva o činnosti školy, která slouží škole jako zdroj sebehodnocení, obsahuje

informace dané §17e zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Ředitel odboru koncepce a organizace školské soustavy MŠMT písemně vyjádřil řediteli školy své uznání nad obsahem a uspořádáním výroční zprávy.

Kvalita a funkčnost organizování a informačních systémů je hodnocena jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Mezi účelné nástroje operativního řízení patří kromě každodenních osobních projednávání pracovních záležitostí využívání elektronické pošty školy s využitím zpětné vazby. Vnitřní normy školy obsahují organizační a školní řády, příkazy ředitele, směrnice, instrukce a opatření. Operativní řízení jako celek je funkční, pružné a účinné. Navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Při vedení lidí je využíváno konkrétních podnětů k jejich motivaci pro pozitivní změny. Kontrolní zjištění slouží jako podklad pro hodnocení.

K pozitivnímu vývoji školy přispívá vnitřní vzdělávání (práce s PC, internet, Bakaláři, legislativa – zákoník práce, BOZP, psychologie, apod.) a vnější vzdělávání (akce Krajského pedagogického centra, odborné semináře pro chemiky, přednášky na téma drogy, Nová maturita) pedagogů, využívání schopností pracovníků a dobrých nápadů např. při výzdobě školy, organizování mimoškolních akcí a vedení studentské rady. Tvořivost a iniciativa pracovníků se uplatňuje i při akcích reprezentujících školu při přípravě žáků na soutěže a olympiády, školní akademii, organizování Dne otevřených dveří, při projektové práci, rozvoji mezinárodních kontaktů a rozvíjení cizojazyčných komunikačních dovedností - Socrates, při vystoupení žáků v dětském domově pro postižené děti, provozu galerie. Začínajícím učitelům jsou nápomocni zkušení uvádějící učitelé.

Je vytvořen systém pololetního hodnocení práce členů komisí, na němž se podílí rozšířené vedení školy. Morální stimulací je veřejná pochvala pracovníka. Předsedové komisí připravují případné návrhy na změny v hodnocení pracovníků. Kritéria pro stanovení výše nadtarifní složky platu jsou známa. Přílohou vnitřního platového předpisu je metodický list pro určování osobních příplatků. Mimořádná odměna je vyplácena za zásluhy s přínosem pro školu nebo za zajištění a účast na konkrétní akci. Pololetní sebehodnocení školy vychází z dílčích analýz jednotlivých činností.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Vůči celé organizační struktuře je vytvořen systém vnitřní kontroly. Ředitel provádí každý týden prohlídku a kontrolu celé školy. Pravidelně je kontrolována správnost záznamů v pedagogické dokumentaci. Na poradách rozšířeného vedení a provozních poradách je pravidelně prováděna kontrola plnění úkolů a výsledků práce předmětových komisí i práce výchovného poradce. Na aktivech třídních učitelů je projednáváno plnění úkolů třídních kolektivů.

Hospitační činnost je zaměřena podle záměru sledování kvality výuky především u začínajících učitelů, následně pro srovnávání práce pedagogů určené odborné profilace v předmětových komisích. Závěry z hospitací jsou po projednání s hospitovaným učitelem zaznamenávány a vyhodnocovány. Systém a kvalita prováděné hospitační činnosti má požadovanou úroveň. Četnost hospitací odpovídá typu a velikosti školy.

Kontrola pokladny a fyzické i dokladové inventarizace je prováděna na základě příkazu ředitele školy. Kontrola účetních dokladů se provádí dle směrnice o oběhu účetních dokladů. Správce budovy se zúčastňuje kontrolních dnů a přijímá případná opatření týkající se závad budovy školy a přilehlého okolí. Analýza výsledků všech kontrol je projednávána na poradách vedení.

Škola má záměr využít k evaluaci přípravy na reformu maturitní zkoušky nabídku CERMAT k testování žáků.

Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita, rozsah a účelnost plánování jsou vzhledem k velikosti a podmínkám školy příkladné. Jejich hodnocení je vynikající, stejně jako kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy. Zvláště informační systém je zcela mimořádný. Vedení a motivování pracovníků je promyšlené, operativní řízení je plně funkční. Jeho efektivita odpovídá vynikajícímu hodnocení. Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů mají pozitivní vliv na kvalitu výchovně vzdělávacího procesu, provoz a hospodaření školy. Pro výraznou převahu pozitiv jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Kvalita řízení školy je celkově hodnocena jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, které bylo vydáno MŠMT pod č.j. 29 217/2000-21 s účinností od 1. ledna 2001,
- třídní knihy, třídní výkazy,
- evidence žáků školy,
- školní řád, rozvrh hodin,
- protokoly o přijímacím řízení, výkazy a protokoly o ukončování studia, protokoly o konání maturitních zkoušek,
- záznamy z pedagogických rad a porad vedení školy,
- kniha úrazů,
- hospodářská dokumentace a účetní evidence, inventarizační soupisy,
- podklady k výroční zprávě o hospodaření školy za rok 2000,
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000,
- personální dokumentace pedagogických pracovníků školy,
- koncepce školy
- plánovací dokumenty,
- zápisy z porad a předmětových komisí,
- zápisy a přijatá opatření z kontrolních činností,
- kritéria hodnocení pedagogických pracovníků.

ZÁVĚR

Škola plní svou základní funkci. Od předchozí orientační inspekce došlo k pozitivním změnám nejen v základních oblastech činnosti - výuky a výchovného působení, ale také v oblastech koncepční a řídicí práce. Na základě shrnutí poznatků získaných přímým

pozorováním ve vybraných vyučovacích předmětech je kvalita vzdělávání hodnocena jako velmi dobrá.

Zvolená organizační struktura umožňuje účinné řízení školy. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. Koncepce je sestavena jako otevřený dokument, který může pružně reagovat na veškeré vnější i vnitřní podněty. Plánování ve škole je systémové. Systém vedení a motivování lidí je funkční. Kontrolní činnost je průkazně prováděna. Výroční zpráva o činnosti školy je obsáhlým dokumentem s vysokou validitou. Řízení školy je hodnoceno jako vynikající.

Při orientační inspekci nebylo zjištěno neefektivní hospodaření s finančními prostředky přidělovanými škole ze státního rozpočtu. Tyto jsou plně využívány ve prospěch výchovně vzdělávacího programu a pro zabezpečení podmínek provozu školní jídelny.

Na základě výše uvedených skutečností je škola celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Vítězslava Kobzová
Členové týmu	Mgr. Karel Mareš
	Doc. PhDr. Zdeněk Novotný, CSc.
	PhDr. Lubomír Kratochvíl

V Ostravě dne 30. března 2001

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. březen 2001

Ředitel školy

Podpis

Ing. Jiří Kaličínský

.....

Předmětem orientační inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Krajský úřad Ostravského kraje, odbor školství, mládeže a sportu	17. duben 2001	146 414/01-00615

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.